T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

7/8189

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.610.01/-1814-45846
KONU : Ankara Milletvekili
Sayın Yakup KEPENEK'in
yazılı soru önergesi

02 KASIM 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 07.10.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-13882 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Yakup KEPENEK'in 7/8189-13270 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :
1 Cevap formu(2 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa

7/8189

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN YAKUP KEPENEK'İN
7/8189-13270 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

30 Haziran 2005 Perşembe günü AGİT Genel Kurulu'na katılmak üzere THY ile İstanbul'dan Newyork'a gidecek olan Milletvekillerinin ve eşlerinin Atatürk Havaalanının VIP bölümünde seyahat çantaları ABD Hükümeti tarafından görevlendirildiklerini söyleyen "güvenlik güçleri" tarafından aranmıştır.

O kadar ki yapılan bu aramalardan sonra yolcuların çantalarının yanına yanaşmasına bile olanak tanınmamıştır.

Ülkemiz insanlarının düşürüldüğü bu onur kırıcı durum bağlamında:

SORU-1 Bu uygulamaya ne zaman başlanmıştır ve hangi tür pasaport sahipleri bu arama işlemlerine tabi tutulmaktadır?

SORU-2 Hükümetiniz bu uygulamayı doğru bulmakta mıdır?

SORU-3 ABD'ne gidecek Türk vatandaşı olan yolcuların ülkemiz topraklarında ABD'nin isteği ile ve onun saptadığı biçimde güvenlik kontrolünden geçirilmesi "hangi uluslararası anlaşmaya" dayanmaktadır?

SORU-4 Uluslararası anlaşmalarda "mütekabiliyet (karşılıklılık) ilkesi" geçerli olduğuna göre, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ülkemize gelecek ABD yurttaşlarının çantalarını o ülkede kiraladığı güvenlik güçlerine yine o ülke topraklarında kontrol ettirmekte midir?

SORU-5 Bu uygulamadan ne zaman vazgeçilecektir?

CEVAP:

Bilindiği üzere, sivil havacılık güvenliği ile ilgili olarak alınan güvenlik önlemleri, üyesi bulunduğumuz Uluslararası Havacılık Teşkilatı (ICAO) ve Avrupa Sivil Havacılık Konferansı'nın (ECAC) belirlediği Uluslararası standartlar ile Milli Mevzuatlarımızda belirtilen standartlar dikkate alınarak, Ülkemiz hava meydanlarında görev yapan kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör kuruluşlarının görev yetki ve sorumlulukları, Milli Sivil Havacılık Programlarında ayrıntılı olarak yer almıştır. Bu standartlar, havacılık faaliyetlerinde uygulanacak güvenlik kriterlerini belirlemekte olup, istisnalar da uluslararası sözleşmelerle belirlenmiştir.

Ülkemiz; Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) Sözleşmesinin güvenlik konulu 17'nci Ek'inin 2.3.1 Maddesi gereği, diğer devletlerin işleticilerince belirtilen uçuşlarla ilgili olarak gelen özel güvenlik kontrolleri istekleri, uygulanabilirliği mümkün olduğu sürece karşılamaktadır.

Atatürk Havalimanı'ndaki güvenlik uygulamaları; Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programları doğrultusunda alınan "Hava Limanı Güvenlik Komisyonu Kararları", 5442 sayılı yasa hükümleri ve uluslararası sözleşmelerle Ülkemizin üyesi olduğu Uluslararası Sivil Havacılık Konvansiyonu (ICAO) ve Avrupa Sivil Havacılık Konferansı (ECAC) standartları çerçevesinde sürdürülmektedir.

/..

Öte yandan, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve bu Kanuna uygun çıkartılan SHY-22 Yönetmeliğine göre, "Özel Güvenlik Hizmet ve Denetimi", şartları sağlayan kuruluşlara Bakanlığımızca işletme ruhsatı verilmektedir. Bu uygulama ile standart güvenlik önlemlerine ilave olarak, ek güvenlik hizmeti alma imkanı sağlanmıştır. Özellikle ABD, İsrail ve İngiltere gibi ülkelere sefer yapan havayolu işletmeleri bu hizmetten yararlanmakta olup, uygulama ile Ülkemiz sivil havacılık güvenlik standardı, uluslararası platformda yükselmiştir. Bu standart yükselmesi sonucu olarak; 11 Eylül 2001 tarihinde ABD'de meydana gelen yasadışı terör olayları sonrasında, ABD'ye sefer yapan ilk hava yolu işletmelerinden birisi de THY olmuştur.

Ülkemizde merkezi ve havaalanları bazında kurulan havacılık güvenliğiyle ilgili kurullarda risk değerlendirmeleri yapılmaktadır. Gerçekleştirilen risk değerlendirmelerine göre Ülkemize ve Ülkemizden sefer düzenleyen havayolu işleticileri ve/veya Ülkeler, risk değerlendirmesi sonucuna göre farklı güvenlik tedbirlerine tabi tutulmaktadır. Uluslararası kurallar çerçevesinde yapılan risk değerlendirmeleri, ikili ilişkiler çerçevesinde değerlendirilerek bu tür çalışmalar yapılabilmektedir.

Üyesi bulunduğumuz ICAO 2006 yılında % 100 bagaj taraması uygulamasına geçecektir. Avrupa Sivil Havacılık Konferansı (ECAC) ise 2002 yılında bu uygulamaya geçmiş bulunmaktadır. %100 bagaj taramasında prensip taramadan geçen yolcu ve bagajların tekrar buluşmaması gerekmektedir.

ABD Ulaştırma Güvenliği İdaresi (TSA) tarafından, ABD'ye uçuşlarda uygulanan bu prosedür, yukarıda açıklanan standarda dayanmaktadır. 29.06.2004 tarihinde gerçekleştirilen NATO zirvesi sırasında bir uçakta meydana gelen patlama sonrasında tüm yolcuların (VIP ve uçuş ekibi dahil) bu şekilde taranmasını ABD Ulaştırma Güvenliği İdaresi (TSA)'nce havayollarından talep edilmiştir. Bu hizmet, Bakanlığımız tarafından ruhsatlandırılan ve hava yolları işleticilerinin de sözleşme yaptığı Gözen Havacılık Güvenliği Şirketi tarafından yerine getirilmektedir.

Güvenlikle ilgili uygulamalar, %100 bagaj taraması ile ilgili uluslararası standartları sağlayacak teknoloji olan EDS-ETD-Explosing Detective System (Patlayıcı Algılama Sistemi) kurulmasına ve/veya risk değerlendirmesi sonucunda güvenlik seviyesinin düşürülmesine kadar devam edecektir.

